BUSINESS મિત્ર Plus

તમારા પોર્ટફોલિયોને વારંવાર રિબેલેન્સ ન કરો : તેના માટે થોડી સમજ કેળવો

મોટાભાગના રોકાણકારો મ્યુચ્યુઅલ ફંડ, સ્ટોક અને અન્ય રોકાણો પસંદ કરવામાં ઘણો સમય વિતાવે છે. જોકે, એકવાર પોર્ટફોલિયો બની જાય પછી, તે ઘણીવાર અવગણવામાં આવે છે. મહિનાઓ વર્ષોમાં ફેરવાય છે, માર્કેટ્સ ઝડપથી આગળ વધે છે અને મૂળ રોકાણ યોજના કોઈને ધ્યાનમાં લીધા વિના શાંતિથી બદલાઈ જાય છે. અહીંથી પોર્ટફોલિયો રિબેલેન્સિંગની વાત આવે છે. માર્કેટ્સના દરેક પરિવર્તનનો જવાબ આપવા કરતાં તમારા પોર્ટફોલિયોની સમીક્ષા કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. પુનઃસંતુલનનો અર્થ ફક્ત તમારા રોકાણ પોર્ટફોલિયોને ત્યાં પાછો લાવવાનો છે જ્યાં તે હોવું જોઈએ. તે ઉચ્ચ વળતરનો પીછો કરવા વિશે ઓછું છે અને ખાતરી કરવા વિશે વધુ છે કે તમારા જોખમનું સ્તર તમને ખ્યાલ આવ્યા વિના બદલાયું નથી.

માર્કેટ્સ તમારા પોર્ટફોલિયોને બદલી શકે છે

ધારો કે તમે ૬૦ ટકા ઇક્વિટી અને ૪૦ ટકા ડેટથી બનેલા પોર્ટફોલિયોથી શરૂઆત કરી હતી. જો ઇક્વિટી થોડા વર્ષો સુધી અપવાદરૂપે સારું પ્રદર્શન કરે છે, તો તેઓ પોર્ટફોલિયોના ૭૦ ટકા અથવા તો ૭૫ ટકા હિસ્સો પણ મેળવી શકે છે.

તે સારા સમાચાર જેવું લાગે છે, પરંતુ તેનો અર્થ એ પણ છે કે તમે હવે મૂળ યોજના કરતાં વધુ જોખમ લઈ રહ્યા છો. પુનઃસંતુલન એ ફક્ત તે સંતુલનને પુનઃસ્થાપિત કરવાની પ્રક્રિયા છે.

મોટાભાગના લોકો માટે વર્ષમાં એક વાર પૂરતું છે.

એક સામાન્ય ગેરસમજ એ છે કે પોર્ટફોલિયોને સતત ધ્યાન આપવાની જરૂર હોય છે. મોટાભાગના લાંબા ગાળાના રોકાણકારો માટે, તેઓ એવું કરતા નથી. દર વર્ષે એક વાર તમારા રોકાણોની સમીક્ષા કરવી સામાન્ય રીતે પૂરતું છે સિવાય કે માર્કેટ્સમાં અસામાન્ય રીતે મોટી હિલચાલ થઈ

વેલ્થ ક્રિએશન

હોય અથવા તમારા વ્યક્તિગત નાણાકીય ક્ષેત્રમાં મોટો ફેરફાર થયો હોય. દર અઠવાડિયે તપાસ કરવાથી ઘણીવાર સારા નિર્ણયો લેવાને બદલે બિનજરૂરી નિર્ણયો લેવામાં આવે છે.

જીવનમાં પરિવર્તન ફરીથી સંતુલન બનાવવાનું કારણ બની શકે છે

પોર્ટફોલિયો પર ધ્યાન આપવાની જરૂર હોય તે એકમાત્ર કારણ માર્કેટ્સ નથી. પગાર વધારો, લગ્ન, બાળકનો જન્મ, નિવૃત્તિની નજીક અથવા મોટું બોનસ મેળવવું એ બધું તમારી નાણાકીય પ્રાથમિકતાઓને બદલી શકે છે. આવા કિસ્સાઓમાં, તમારો પોર્ટફોલિયો તમારા

એવું કહેવાય છે કે પોર્ટફોલિયોમાં નાના ફેરફારો લાંબા ગાળાના લક્ષ્યોને ટ્રેક પર રાખી શકે છે, જો કે તેમાં વારંવાર ફેરબદલ કરવી એ યોગ્ય નથી પોર્ટફોલિયો રિબેલેન્સિંગની વાત આવે ત્યારે માર્કેટ્સના દરેક પરિવર્તનનો જવાબ આપવા કરતાં તમારા પોર્ટફોલિયોની સમીક્ષા કરવાની સલાહ હંમેશા ઉપયોગી બની શકે છે

ઉદ્દેશ્યોનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે નહીં. પુનઃસંતુલન એ એક પ્રવૃત્તિ છે જે માર્કેટ્સો પ્રત્યે પ્રતિક્રિયાશીલ બનવાને બદલે તમારી નાણાકીય યોજનાની સમીક્ષા કરવાનો ભાગ બનાવે છે.

વારંવાર ટ્રેડિંગ માટે રિબેલેન્સિંગની ભૂલ ન કરો

કેટલાક રોકાણકારો માને છે કે રિબેલેન્સિંગ એટલે દર થોડા મહિને રોકાણ ખરીદવું અને વેચવું. આવું ભાગ્યે જ બને છે. હકીકતમાં, ઘણા બધા ફેરફારો ખર્ચમાં વધારો કરી શકે છે, કરવેરાની અસરો પેદા કરી શકે છે અને રોકાણકારોને માર્કેટ્સના સમય નક્કી કરવા માટે લલચાવી શકે છે. રિબેલેન્સિંગ આદર્શ રીતે ભાવનાત્મક રીતે નહીં પણ શિસ્તબદ્ધ રીતે હાથ ધરવામાં આવવું જોઈએ.

આગળ શું થશે તે નક્કી કરવાનો પ્રયાસ ન કરવો જોઈએ; ફક્ત એ સુનિશ્ચિત કરવાનું છે કે તમારો પોર્ટફોલિયો ટ્રેક પર રહે.

નવા રોકાણો સંતુલન પુનઃસ્થાપિત કરવામાં મદદ કરી શકે છે

વેચાણ હંમેશા જરૂરી નથી. ધારો કે તમે ઇક્વિટીમાં રોકાણની ટકાવારી અપેક્ષા કરતા વધુ વધારી છે. ઇક્વિટી ફંડ્સને સીધા વેચવાને બદલે, તમે તમારા SIP અથવા નવા રોકાણો દ્વારા ડેટ મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણ કરી શકો છો. ઘણા કિસ્સાઓમાં, આ અભિગમ સરળ છે અને કરના પરિણામો પણ ઘટાડી શકે છે.

તમારા લક્ષ્યોને કેન્દ્રમાં રાખો

માર્કેટ્સના વળતરથી વિચલિત થવું સહેલું છે. એક વર્ષ, ઇક્વિટી ફંડ્સ બીજા બધા કરતા વધુ સારું પ્રદર્શન કરે છે. બીજા વર્ષે, દેવા રોકાણો વધુ આકર્ષક દેખાઈ શકે છે. તાજેતરમાં જે પણ એસેટ ક્લાસે સારું પ્રદર્શન કર્યું છે તેનો પીછો કરવાથી રોકાણકારોને એવા પોર્ટફોલિયો મળે છે જે હવે તેમના મૂળ ઉદ્દેશ્યો સાથે સુસંગત નથી. સારી પુનઃસંતુલન કસરત તાજેતરના પ્રદર્શનને બદલે તમારા નાણાકીય લક્ષ્યો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.

પુનઃસંતુલન એ માર્કેટ્સને હરાવવાનો પ્રયાસ નથી. તે ખાતરી કરવા વિશે છે કે તમારા રોકાણો તમે જે જોખમ લેવા માટે આરામદાયક છો તે સ્તરને પ્રતિબિંબિત કરે છે. મોટાભાગના રોકાણકારો માટે, વાર્ષિક સમીક્ષા, જીવનની મોટી ઘટનાઓ પછીના ફેરફારો સાથે, સામાન્ય રીતે પૂરતી હોય છે. સફળ થવા માટે પોર્ટફોલિયોને સતત ટિકરિંગની જરૂર નથી. ઘણી વાર નહીં, તેને યોગ્ય દિશામાં આગળ વધવા માટે ક્યારેક ક્યારેક કોર્સ કરેક્શનની જરૂર હોય છે.

ઈરાનના હુમલાથી અમેરિકા સ્તબ્ધ : ટેરિફ વોરથી વૈશ્વિક બજારો વધુ ડહોળાશે

પોતાનું ધાર્યું મિશન પાર પાડવામાં નિષ્ફળતા મળી છે, એટલું જ નહીં, ઈરાનના વળતા મોટા હુમલાના કારણે અમેરિકા સ્તબ્ધ થઈ ગયું છે અને ભારે ફફડાટ વ્યાપી ગયો છે. વૈશ્વિક બજારોની સ્થિતિ વધુ ડહોળાઈ જવાની પુરેપુરી સંભાવના જોવાઈ રહી છે. ઈરાનના વળતા હુમલા બાદ અમેરિકાને વિચારતા કરી દીધા છે અને તેઓને પીછેહઠ કરવી પડે તેવી સંભાવના છે.

આ ઉપરાંત, અમેરિકાના ટેરિફ વોરની અસર પડશે. અમેરિકાના ટેરિફ લાગુ કરવાની જાહેરાતના પગલે ફરી એકવાર વિશ્વ વેપારને ગંભીર અસર કરી શકે છે. વિવિધ દેશોને ઝુકાવવા મજબુર કરવાના પ્રાયસ કર્યા છે. ઈરાન પર ફરી હુમાલઓ કરીને હોર્મુઝ સ્ટ્રેટને બંધ કરાવવાનું અને જોહુકમી કરનારા ટ્રમ્પે અત્યાર સુધઈનો ખતરનાક ખેલ શરૂ કર્યો છ. જેના કારણે વિશ્વબજારમાં ક્રુડ ઓઈલના ભાવ ફરી 100 ડોલરની સપાટી કુદાવી ગયા છે. ભારત માટે ક્રુડના વધતા ભાવ હાલત કફોડી કરનારૂં પરિબળ છે. જેના કારણે પાછલા સપ્તાહમાં બજાર સતત તુટતું જોવાયું છે. જે હજુય વધુ ખરાબ થવાની પુરી શક્યતા છે.

હોર્મુઝ સ્ટ્રેટની સાથે હુથી બળવાખોરોએ લાલ સમુદ્રમાં અંતરાય ઉભા કરી દીધા હોવાથી ક્રુડ ઓઈલના ભાવ હજુય વધવાની દહેશત વ્યકત

ભારતીય શેરબજાર ઓવરસોલ્ડ હોવાના કારણે જુલાઈ એકસપાયરીએ શોર્ટ કવરીંગની સંભાવના

કરવામાં આવી રહી છે. ભારતની વાત કરીએ તો ભારતનં આયાત બિલ ફરી વધવાની પુરી શક્યતા જોતાં આગામી દિવસોમાં શેરોમાં સેલીંગ પ્રેશર વધી શકે છે.

વૈશ્વિક સ્તરે, 28થી 29 જુલાઇના રોજ એફઓએમસીની મીટીંગ અઠવાડિયાની પ્રાથમિક ઘટના છે. હાલ તુરંત ફેડરેટ યથાવત રહેવાની શ્યતા બતાવાઇ રહી છે. જોકે, નવી ઉર્જા સંચાલિત ફુગાવાના જોખમો દર વધારાની શક્યતાઓને દુર કરી રહ્યા છે.

નાણાકીય વર્ષ 2027ના બાકીના સમયગાળા માટ મેનેજમેન્ટ આઉટલુક સાથે ચાલુ કમાણી સિઝન પર રોકાણકારો દ્વારા નજીકથી નજર રાખવામાં આવશે. અમેરિકા અને યુરોપ વચ્ચે હવે ગુગલ પર ફાઇન મામલે શરૂ થયેલું યુદ્ધ ટેરિફમાં પરિણમતા આઇટી, ટેકનોલોજી સ્ટોકસમાં સેલીંગ લાવે એવી શક્યતા છે. આ સિવાય મેટલ શેરોમાં પણ વેચવાલી જોવા મળી શકે છે. આ સિવાય વૈશ્વિક અનિશ્ચિતતાના માહોલના કારણે છેલ્લા કેટલાક સમયથી વેચવાલી રહી છે અને આ વેચવાલીના લીધે ભારતીય ઉતાવળિયા નિર્ણયથી બજારમાં નુકશાન થઇ શકે છે.

આ સપ્તાહના આર્થિક આંકડા દર્શાવે છે કે ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન સ્થિર રહ્યું છે અને મોંઘવારી મધ્યમ સ્તરે છે. વૈશ્વિક ક્રુડના ભાવ સુધારા તરફી જોવાયા જેની સીધી અસર શેરબજાર ઉપર જોવા મળી. જેના કારણે ભારતના આયાત સંતુલનને સહારો મળ્યો છે. આરબીઆઇની ટિપ્પણીઓ તટસ્થ રહી છે અને તે પ્રવાહિતા નિયંત્રણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી રહી છે, કવાર્ટર પરિણામો, જીએસટી વસુલાતના આંકડા અને વૈશ્વિક સેન્ટ્રલ બેન્કોની નીતિ અપડેટસ જેવા મહત્વપુર્ણ ઇવેન્ટસ આવશે, જે ટુંકાગાળાની અસ્થિરતા પર અસર કરશે.

ભારતીય બજારમાં ફરી વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોની મોટી વેચવાલી અને સ્થાનિક સંસ્થાકીય

માર્કેટ વોચ

રોકાણકારોની ખરીદી સામે ક્યારેક વેચવાલીએ ચિંતા ઉદભવી રહી છે. શેરોમાં મોટા ખેલાડીઓ એક્ઝિટ લઇને કેશ ઓન હેન્ડનો વ્યૂહ અપનાવી રહ્યા છે. શેરોમાં પાછલા સપ્તાહમાં બેન્કીંગ, ઓટો શેરોમાં મોટી વેવચાલી જોવાઇ હતી. આઇટી-મેટલ શેરોમાં વેચવાલીનું દબાણ વધતું જોવાય એવી શક્યતા છે.

ઘટતી જતી આવક ગ્રામીણ અર્થવ્યવસ્થા માટે ચેતવણી સમાન, ખેતીથી આગળ વિચારવું પડશે

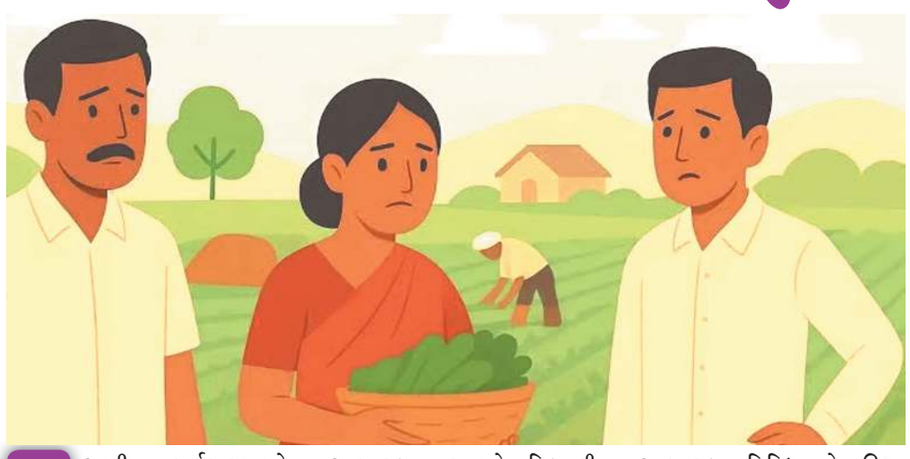

ભારતની અર્થવ્યવસ્થાનો આધાર આજે પણ મોટા પ્રમાણમાં ગ્રામીણ વિસ્તારો પર છે. દેશની લગભગ અડધાથી વધુ વસતિ ખેતી અને તેની સાથે સંકળાયેલા વ્યવસાયોથી પોતાનું જીવન નિર્વાહ કરે છે. આમ છતાં છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં ગામડાંની આર્થિક સ્થિતિમાં જે બદલાવ જોવા મળી રહ્યો છે તે ચિંતાજનક છે. નાબાર્ડના તાજેતરના સર્વે મુજબ ગ્રામીણ પરિવારોની આવકમાં અપેક્ષિત વધારો થયો નથી, જ્યારે મોંઘવારી અને રોજિંદા ખર્ચમાં સતત વધારો નોંધાયો છે. પરિણામે, ગ્રામિણ પરિવારોની ખરીદ શક્તિ અને બચત બંને પર અસર પડી રહી છે.

ખેતી પર વધતી નિર્ભરતા હવે ગ્રામિણ અર્થતંત્ર માટે પડકાર બની રહી છે. અનિયમિત વરસાદ, આબોહવા પરિવર્તન, ઉત્પાદન ખર્ચમાં વધારો અને કૃષિ પેદાશોના ભાવમાં

ઇકોનોમી ઇન્સાઇડર

અનિશ્ચિતતા ખેડૂતોની આવકને સીધી અસર કરે છે. આવી સ્થિતિમાં માત્ર ખેતીને આવકનું એકમાત્ર સાધન બનાવવું હવે વ્યવહારૂં નથી.

ગામડાંમાં રોજગારીના અન્ય વિકલ્પો વિકસાવવાની જરૂરિયાત હવે વધુ સ્પષ્ટ બની છે. કૃષિ આધારિત નાના ઉદ્યોગો, ફૂડ પ્રોસેસિંગ, ડેરી, પશુપાલન, માછીમારી, હસ્તકલા, ગ્રામીણ પ્રવાસન અને ડિજિટલ સેવાઓ જેવા ક્ષેત્રો ગ્રામિણ યુવાનો માટે નવી તકો ઊભી કરી શકે છે. આવા ક્ષેત્રોમાં રોકાણ અને તાલીમ દ્વારા આવકના નવા સ્ત્રોત વિકસાવી શકાય છે.

સર્વેમાં એ પણ સામે આવ્યું છે કે ઘણા ગ્રામિણ પરિવારો વધતા ખર્ચને પહોંચી વળવા દેવાનો સહારો લઈ રહ્યા છે. અનૌપચારિક ધિરાણ પ્રણાલી પર આધાર વધવાથી પરિવારો પર લાંબા ગાળે આર્થિક બોજ વધી શકે છે. તેથી સસ્તી અને સરળ ઋણ સુવિધા, નાણાકીય જાગૃતિ અને બચતને પ્રોત્સાહન આપતી યોજનાઓ વધુ અસરકારક રીતે અમલમાં મૂકવાની જરૂર છે.

ગ્રામીણ વિકાસ માટે પાયાની સુવિધાઓનું મહત્વ પણ એટલું જ છે. સારા રસ્તા, વિશ્વસનીય વીજ પુરવઠો, ઝડપી ઇન્ટરનેટ, ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ અને આરોગ્ય સેવાઓ ઉપલબ્ધ થશે તો ગામડાંમાં રોજગાર અને ઉદ્યોગ બંનેને વેગ મળશે. સાથે જ કૃષિમાં

કૃષિ આધારિત નાના ઉદ્યોગો, ફૂડ પ્રોસેસિંગ, ડેરી, પશુપાલન, માછીમારી, હસ્તકલા, ગ્રામીણ પ્રવાસન અને ડિજિટલ સેવાઓ જેવા ક્ષેત્રો ગ્રામિણ યુવાનો માટે નવી તકો ઊભી કરી શકે છે

આધુનિક ટેક્નોલોજી, ડ્રીપ સિંચાઈ, પાક વૈવિધ્યીકરણ અને ઓર્ગેનિક ખેતી જેવી પદ્ધતિઓ ખેડૂતોની આવકમાં વધારો કરી શકે છે.

નાબાર્ડના સર્વેમાં સ્પષ્ટ સુચન કરવામાં આવ્યું છે કે માત્ર ખેતી પર આધાર રાખવાથી હવે ગ્રામ્ય અર્થવ્યવસ્થાને મજબૂત બનાવી શકાશે નહીં. ગ્રામીણ ભારતને આત્મનિર્ભર બનાવવા માટે માત્ર સહાય કે સબસિડી પૂરતી નથી. લાંબા ગાળાની નીતિઓ દ્વારા આવકના વિવિધ સ્ત્રોત ઊભા કરવા, સ્થાનિક ઉદ્યોગોને પ્રોત્સાહન આપવા અને યુવાનોને કૌશલ્ય આધારિત તાલીમ આપવાની જરૂર છે. ગામડામાં કૃષિ ઉપરાંત નાના ઉદ્યોગો, પશુપાલન, ફુડ પ્રોસેસીંગ, હસ્તકલા, સેવા ક્ષેત્ર અને અન્ય બિન કૃષિ રોજગારીના અવસરો વધારવાની તાતી જરૂર છે.

જો ગામડાંમાં રોજગારીના નવા વિકલ્પો ઉભા નહીં કરવામાં આવે તો રોજગારની શોધમાં શહેરો તરફનું સ્થાળાંતર વધુ વધવાની શક્યતા છે. સરકારે ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં માર્ગ, વીજળી, ઈન્ટરનેટ, સિંચાઇ અ અન્ય પાયાની સુવિધાઓના વધુ વિકાસ કરવો જરૂરી છે, સાથે જ કૌશલ્ય વિકાસ કાર્યક્રમો દ્વારા યુવાનોને નવી રોજગારી માટે તૈયાર કરવામાં આવે તો તેમનો આવકમાં વધારો શક્ય બનશે.

નાબાર્ડનો સર્વે માત્ર આંકડાઓનો અહેવાલ નથી, પરંતુ દેશના વિકાસ માટે એક મહત્વપૂર્ણ સંદેશ છે. જો ગામડાંની આવકમાં વધારો નહીં થાય તો તેની અસર માત્ર ગ્રામિણ વિસ્તારો સુધી મર્યાદિત નહીં રહે, પરંતુ સમગ્ર ભારતીય અર્થવ્યવસ્થા અને બજાર પર પણ પડશે. તેથી હવે સમય આવી ગયો છે કે ગ્રામિણ વિકાસને નવી દિશા અને નવી ગતિ આપવામાં આવે.

નેશનલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ પોલિસી ફોર યુરિયા-2026 ને લીલીઝંડી

પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીની અધ્યક્ષતામાં આર્થિક બાબતોની કેબિનેટ સમિતિએ આજે આત્મનિર્ભર ભારત માટે નેશનલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ પોલિસી ફોર યુરિયા-2026 (NIPU-2026) પર ખાતર વિભાગના પ્રસ્તાવને મંજૂરી આપી દીધી છે.

આ નીતિ દેશમાં ગેસ આધારિત યુરિયા ઉત્પાદન એકમો સ્થાપવા માટે યુરિયા ક્ષેત્રમાં નવા રોકાણોને પ્રોત્સાહિત કરશે. આ આત્મનિર્ભરતાના લક્ષ્યને પ્રાપ્ત કરવામાં મદદ કરશે. વધુમાં, NIP-2012 ની સરખામણીમાં મુખ્ય ફેરફારોમાં વધુ પારદર્શકતા માટે

સ્થિર અને પરિવર્તનશીલ ખર્ચ (ફિક્સ્ડ અને વેરિયેબલ કોસ્ટ) સમયગાળો ઓક્ટોબર-2019 સુધીમાં સમાપ્ત થઈ ગયો હતો.

આ નીતિ દેશમાં ગેસ આધારિત યુરિયા ઉત્પાદન એકમો સ્થાપવા માટે યુરિયા ક્ષેત્રમાં નવા રોકાણોને પ્રોત્સાહિત કરશે

નું વિભાજન, 12% ના ફ્લોર (ન્યૂનતમ મર્યાદા) અને 16% ની સીલિંગ (મહત્તમ મર્યાદા) સાથે સક્ષમ રિટર્ન ઓન ઇક્વિટી (RoE) બેન્ડની રજૂઆત, અને પ્રવર્તમાન વિનિમય દરોના આધારે ચાર વર્ષ પછી સ્થિર ખર્ચને INR માં રૂપાંતરિત કરીને વિદેશી હૂંડિયામણના જોખમને ઘટાડવાનો સમાવેશ થાય છે. આ પગલાંથી NIP-2012ની સરખામણીમાં NIPU-2026 હેઠળ સ્થાપિત દરેક પ્લાન્ટ માટે ૩.250 કરોડ થી વધુની બચત થવાનો અંદાજ છે.

નવા યુરિયા ઉત્પાદન એકમોની સ્થાપનાને આત્મનિર્ભર ભારત માટે નેશનલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ પોલિસી ફોર યુરિયા-2026 (NIPU-2026) હેઠળ આવરી લેવામાં આવશે.

યુરિયા ક્ષેત્રમાં નવા રોકાણોને આકર્ષવા માટે, 2012 માં રિવેમ્પ, વિસ્તરણ, પુનર્જીવન/બ્રાઉનફિલ્ડ અને ગ્રીનફિલ્ડ પ્રોજેક્ટ્સ માટે ખાતર વિભાગ દ્વારા યુરિયા ક્ષેત્રમાં રોકાણ માટેની નીતિને આખરી ઓપ આપવામાં આવ્યો હતો. નવી રોકાણ નીતિ (NIP) - 2012 હેઠળ, કુલ 6 નવા યુરિયા એકમો સ્થાપવામાં આવ્યા છે જેમાં નામાંકિત PSUની સંયુક્ત સાહસ કંપનીઓ (JVC) દ્વારા સ્થાપિત 4 યુરિયા એકમો અને ખાનગી કંપનીઓ દ્વારા સ્થાપિત 2 યુરિયા એકમોનો સમાવેશ થાય છે. NIP-2012 હેઠળ નવા રોકાણનો

હાલમાં, 269.42 LMT ની કુલ પુનઃમૂલ્યાંકન કરેલ/સ્થાપિત ક્ષમતા ધરાવતા 33 કાર્યરત યુરિયા ઉત્પાદન એકમો છે. યુરિયાના સ્વદેશી ઉત્પાદનમાં વધારો કરવાની જરૂરિયાત છે.

બિઝનેસ વ્યૂ

દેશમાં યુરિયાના સ્વદેશી ઉત્પાદન અને માંગ વચ્ચે એક અંતર છે જે યુરિયાની આયાત દ્વારા ભરવામાં આવે છે.

ખાતર વિભાગને યુરિયા એકમો સ્થાપવા માટે વિવિધ દરખાસ્તો મળી છે. તેથી, યુરિયા માટે રાષ્ટ્રીય રોકાણ નીતિ (નેશનલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ પોલિસી) જરૂરી છે.

દેશમાં ત્રણ કેમિકલ પાર્ક બનશે એક દક્ષિણ ગુજરાતમાં આવવાની શક્યતા

પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીની અધ્યક્ષતામાં કેન્દ્રીય કેબિનેટે દેશમાં ત્રણ કેમિકલ પાર્ક્સની સ્થાપના કરવા માટે ભારત ઔદ્યોગિક વિકાસ યોજના રસાયણ અથવા ભવ્ય - રસાયણ (BHAVYA - Rasayan) યોજનાને મંજૂરી આપી છે. આ યોજનાની જાહેરાત નાણાકીય વર્ષ 2026-27ના કેન્દ્રીય બજેટમાં કરવામાં આવી હતી. આ યોજના હેઠળ દેશમાં ત્રણ કેમિકલ પાર્ક બનશે.એક દક્ષિણ ગુજરાતમાં આવવાની શક્યતા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે. આ યોજનાનો કુલ નાણાકીય ખર્ચ ૩.3,030 કરોડ રહેશે, જેમાં પાર્કની અંદર કોમન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફેસિલિટીઝ અને બેઝિક યુટિલિટીઝ સ્થાપવાનો ખર્ચ પૂરો કરવા માટે ૩.3,000 કરોડ અને વહીવટી ખર્ચ તરીકે ૩.30 કરોડ ફાળવવામાં આવશે. આ યોજના નાણાકીય વર્ષ 2026-27થી નાણાકીય વર્ષ 2030-31 સુધીના 5 વર્ષના સમયગાળા માટે ચાલશે.

આ યોજના મુજબ, કેન્દ્ર સરકાર પાર્ક દીઠ ૩.1,000 કરોડ સુધીની ગ્રાન્ટ પૂરી પાડશે. આ સંબંધિત રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઓછામાં ઓછા ૩.500 કરોડના યોગદાનને આધીન રહેશે.

ભવ્ય રસાયણ યોજનાથી અર્થતંત્રને કેટલાક લાભો મળવાની અપેક્ષા છે,તે અપસ્ટ્રીમ, ડાઉનસ્ટ્રીમ અને આનુષંગિક ઉદ્યોગો સહિત સમગ્ર મૂલ્ય શ્રૃંખલામાં કેમિકલ ઉદ્યોગના વિકાસને પ્રોત્સાહન આપશે, જેનાથી સંસાધનોનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ થશે અને લોજિસ્ટિક્સ ખર્ચમાં ઘટાડો થશે.

કેમિકલ ઉદ્યોગની જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખીને, સાહિયારા કોમન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફેસિલિટીઝ અને બેઝિક યુટિલિટીઝ દ્વારા, તે ખર્ચ સ્પર્ધાત્મકતામાં વધારો કરશે અને ભારતીય ઉદ્યોગને વૈશ્વિક સ્તરે સ્પર્ધાત્મક બનાવશે.

તે ભારતીય કેમિકલ ઉદ્યોગને વૈશ્વિક વેલ્યુ ચેઇનમાં વધુ સારી રીતે સંકલિત કરવામાં મદદ કરશે, જેનાથી વધુ નિકાસ થશે અને આયાત વિકલ્પમાં વધારો થશે.

તે પર્યાવરણને અનુકૂળ ઇકોસિસ્ટમ બનાવીને ભારતીય કેમિકલ ઉદ્યોગના ટકાઉ વિકાસને પ્રોત્સાહન આપશે, જેમાં કોમન એફ્લુએન્ટ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ, ટ્રીટમેન્ટ, સ્ટોરેજ અને ડિસ્પોઝલ ફેસિલિટી અને જોખમી કચરા વ્યવસ્થાપન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર જેવી કેન્દ્રીયકૃત સુવિધાઓનો સમાવેશ થશે. તે પર્યાવરણીય નિયમો સાથે વધુ સારા પાલન વ્યવસ્થાપનને સુનિશ્ચિત કરશે, જેથી ઇકો-ફ્રેન્ડલી રીતે ઉદ્યોગના વિકાસને પ્રોત્સાહન મળશે.કેમિકલ ક્ષેત્રના વિકાસથી અર્થતંત્રના ડાઉનસ્ટ્રીમ ક્ષેત્રોના સુધારેલા વિકાસ દ્વારા કેસ્કેડીંગ અસર થશે, જેનાથી વધુ રોજગારીનું સર્જન થશે અને અર્થતંત્રનો વધુ વિકાસ થશે,

આ ક્ષેત્ર રસાયણો અને પેટ્રોકેમિકલ્સનું ઉત્પાદન કરે છે જે કૃષિ, ટેક્સટાઇલ, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, ન્યુટ્રાબ્યુટિકલ્સ, કન્સ્ટ્રક્શન, ઓટોમોબાઇલ, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ જેવા વિવિધ ડાઉનસ્ટ્રીમ ઉદ્યોગોમાં ઉપયોગમાં લેવાય છે તેને ધ્યાનમાં રાખીને, ભવ્ય રસાયણ યોજના શરૂ કરવાથી દેશી અને વિદેશી રોકાણોને આકર્ષીને, સ્થાનિક ઉત્પાદન ક્ષમતામાં વધારો કરીને અને રોજગારી ઊભી કરીને આ ક્ષેત્રના વિકાસમાં સરળતા રહેશે. તે આ ક્ષેત્રની વૈશ્વિક સ્પર્ધાત્મકતામાં વધારો કરશે,

યોજના મુજબ, કેન્દ્ર સરકાર ચેલેન્જ રૂટ હેઠળ રાજ્ય સરકારો દ્વારા ત્રણ સમર્પિત કેમિકલ પાર્કના વિકાસ માટે સુવિધા પૂરી પાડશે. આવા દરેક પાર્કમાં ઓછામાં ઓછા 8 ચોરસ કિમી (ઓછામાં ઓછી 2,000 એકર) નો અવિરત અને બોજામુક્ત જમીનનો વિસ્તાર હશે. આ પાર્ક્સ પ્લગ-એન્ડ-પ્લે ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રદાન કરશે, જેમાં કેમિકલ ઉદ્યોગ માટે કોમન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફેસિલિટીઝ અને બેઝિક યુટિલિટીઝમાં

કોમન એફ્લુએન્ટ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ (CETP),ટ્રીટમેન્ટ, સ્ટોરેજ અને ડિસ્પોઝલ ફેસિલિટી (TSDF),

પાણી પુરવઠા અને વિતરણ પ્રણાલી,

સોલ્વન્ટ રિકવરી અને ડિસ્ટિલેશન સુવિધાઓ,સ્ટીમ જનરેશન અને ડિસ્ટ્રિબ્યુશન નેટવર્ક,

ઇન્ટરકનેક્ટેડ પાઇપલાઇન નેટવર્ક,લોજિસ્ટિક્સ અને વેરહાઉસિંગ સુવિધાઓનો સમાવેશ થાય છે.